

VECKOBLADET

Nr 36 webbform

101126

Röda Kapellet spelar italiensk musik

Fredagen den 10 december ger Röda Kapellet sin årliga julkonsert och dito fest.

I år är temat Italien, närmare bestämt "Från Togliatti till Berlusconi". Det blir musik och text med anknytning till den kulturpolitiska situationen i Italien.

Evenemanget går av stapeln i Språk- och litteraturcentrums foajé och börjar med mingel kl 19.00. Under minglet får vi höra sång till dragspel av Bengt Hall och saxofonmusik av saxofonkvartetten Saxdax. Kl. 19.30 spelar Röda Kapellet, interfolierat av filmvetaren Lars Gustaf Andersson. Efter konserten får vi en politisk kommentar av Pierangola Sassola.

Därefter blir det italiensk buffé för de som så önskar (självkostnadspris 150:-), och maten kan sedan dansas ner till svängig storbandsmusik framförd av Linen Row Big Band, ca 22.00.

Inträdet är fritt, men om man kommer efter kl. 19 måste man se till att bli insläppt. Det går bra att komma och lyssna utan att äta. Den som vill äta bör anmäla det i förväg. Skicka ett mejl till kapellet@bredband.net.

Kulturtips

DET ÄR NU DET NYA

InSite spelar Line Knutzons "Det är nu det nya" på Bastionen 13 nov - 11 dec
Fre 26 nov kl. 19:00. [Läs mer](#)

Hedda Gabler - Riksteatern

På Lunds Stadsteater fredag 26 november kl 19. [Läs mer](#)

Att brinna för en idé - föreläsning Gustav Fridolin

På Lilla Teatern i Lund måndag 29 nov kl 19. [Läs mer](#)

LAST WISH CABARET

På Karavan 26 nov - 12 dec. Fre 26 nov kl. 20:00. [Läs mer](#)

Miss King Cabaret presenterar Är det... det här? - av Stina Sturesson

På Bastionen från 18 november. Fre 26 nov kl. 21:00. [Läs mer](#)

Nijinsky

En teaterperformance av Miriam Horwitz från Berlin, baserad på den ryske koreografen Vaslav Nijinskys berömda dagböcker, Inkonst 24, 26-27 nov. Fre 26 nov kl. 19:00. [Läs mer](#)

Will Kimbrough (US) LIVE

På Babel 28 november kl 19. [Läs mer](#)

Frank Sinatra – High Society

En musik & filmkväll med sångaren Henrik Solera, på BioCentrum 29 nov kl 19. [Läs mer](#)

Matkaravan med Hanna och Linda

med Hanna Tunberg och Linda Dahl - smaka på våra nya matkulturer. guideade turer runt Möllevångstorget. Tis 30 nov kl. 16:00. [Läs mer](#)

Hamlet - Som det kan vara eller inte vara

1 2 3 shtunk ger William Shakespeares mest berömda pjäs: Hamlet. En upplevelse som bara 1 2 3 shtunk kan ge dig! På Teater 23 1-5 dec. Ons 1 dec kl. 19:00. [Läs mer](#)

Messias av GF Händel

Ensemble SYD med barockorkester Daniel Hansson, dirigent. I Caroli kyrka torsdag 2 dec kl 19.30. [Läs mer](#)

Hela kulturcentralens [program](#)

Kommentar från bloggen

Gunnar Stensson gillar inte nostalgi men har en rätt märklig musiksmak med dragning åt Marines. För att bredda hans tysk-amerikanska urval sänder jag med en amerikansk text med mer Navy-stuk från 40-talets början, ni vet den där tiden när vänstern här i Sverige försvarade tyska ockupationer men vänstern i USA skickade konvojer:

Have you heard of a ship called the good Reuben James
Manned by hard fighting men both of honor and fame?
She flew the Stars and Stripes of the land of the free
But tonight she's in her grave at the bottom of the sea.

Tell me what were their names, tell me what were their names,
Did you have a friend on the good Reuben James?

Kan hittas på nätet, rätt snygg musik också. Vem som gjort den? Woody nånting, går kanske inte upp mot tyska marcher om du föredrar dem.

Mårten Dunér

Medelklasspartiet

Valet vi just genomfört var ett tydligt vänster/högerval. Det var ett tydligt ideologiskt val: ”ta från de rika och ge till de fattiga”. En ideologi från en fiktiv person, Robin Hood, på 1300-talet, men den håller bra även på 2000-talet.

Ta mer inkomstskatt från de rika som tjänar över 40.000, förmögenhetsskatt, mer i fastighetsskatt för de mest värderade villorna, ta bort rutavdraget som ändå bara används av de rika. Även höjningen på 49 öre, 61 med moms, på bensinskatten är knivskapt. Det är de rika som hade fått betala mest, de fattiga har knappast bil.

Så ger vi dessa pengar till de fattiga, de som lever på en nivå som är under 60 % av en medelinkomst. Mer till dem som tvingas till arbetslöshet därför att samhället inte skapar tillräckligt med jobb, för att få del av pengar från arbetslöshetsförsäkringen måste du aktivt söka jobb, du kan absolut inte vara passiv. Mer till dem som är sjuka, för att få del av sjukförsäkring, under längre tid, måste du ha läkarintyg. Är du sjuk riktigt längre blir du granskad av försäkringskassan. Jag menar vaddå passiv?

Vi, de rödgröna, förlorade valet med tydlig marginal. Alltför få från medelklassen röstade rödgrönt. Jag tror att många tycker att välfärden är tillräcklig och att det nu är tid för skattesänkningar istället för mer välfärd. Man tycker kanske att de där nere trots allt får sina ersättningar och överlever. Det mesta av retoriken i politiken utgår ju från detta: ”det måste löna sig att arbeta”, ”vi får inte acceptera att man lever på passiva bidrag”.

Medelklasspartiet

Vi lyckades alltså inte med vår Robin Hood-taktik. Det finns, cyniskt uttryckt, inte tillräckligt många kvar som är underklass. Samtidigt växer medelklassen och blir bara rikare och rikare. Den som vill vinna val i framtiden måste alltså hålla sig väl med denna klass, men man riskerar att mista sin själ.

Innan jag värderar S´ eftervalsdebatt är det viktigt konstatera att S, under de senaste 20 åren, inte självständigt föreslagit eller genomfört en enda reform som skulle gynna de fattiga specifikt. Detta trots att vårt samhälle kraftigt dragits isär, detta trots att tillväxten har varit markant under dessa år. Under de 12 åren med S-regeringar mellan 1994-2006 var arbetslösheten bara vid ett kort tillfälle under 6 %.

Så förlorar vi valet på sansade förslag som skulle förbättra för många fattiga, förslag som är klart finansierade. Då flyr sossarna, som egentligen är ett mittenparti, ett medelklassparti, från det mesta av finansieringarna. Morgan Johansson som anses stå till vänster i S tycker, i en intervju i SDS, att det var fel att förslå höjd skatt på de dyraste villorna och höjd bensinskatt. Andra sossar har tyckt att det var fel att förslå att man skulle ta bort rutavdraget. Att ta bort ett eller flera etapper av jobbvdraget fanns inte ens med i valrörelsen. Sossarnas taktik är klar, man har upptäckt att underklassen är för liten och att man mer måste gynna medelklassen.

Thomas Östros

Beviset på detta är Thomas Östros famösa inlägg på DN-debatt för någon vecka sen. Han har exakt samma retorik som Alliansen, läs moderaterna. ”Det skall löna sig att arbeta”, skriver han vid flera tillfällen och i olika former. Vem säger emot ens i meningen att det skall löna sig att utbilda sig och ta ansvar. Vi får inte bli kvar i ett ”passivt beroende av ersättningar och bidrag”. Jag trodde inte att jag skulle få uppleva denna retorik av en ledande sosse. Jag trodde inte jag skulle få uppleva att även en sosse kallar försäkringslösningar för bidrag.

Det är tydligt att S nu kommer att söka sig mot mitten där de många rösterna finns. Det är ingen tvekan om, när man hör eftervalsdebatten, att det är partiet som är viktigt. Det är partiet som gjort ett katastrofval, det är inte en katastrof för de människor som skall fortsätta leva på låga försäkringsersättningar när man blivit sjuk eller inte får ett jobb på en marknad där det faktiskt inte finns tillräckligt med arbete.

S är helt enkelt inte längre ett vänsterparti, de gröna har de aldrig varit.

Öknen

Jag bedömer att S nu går ut i en ökenvandring, man har ju bränt skeppen gentemot det rödgröna samarbetet. Möjligtvis fortsätter man samarbetet med MP, men dessa kan lika väl samarbeta med Alliansen. I en framtid, ganska långt fram är det möjligt att vi ser en allians mellan S, MP, C och FP, när moderaterna blivit för stora och uppblåsta.

Det innebär att V definitivt kommer att bli ensamma, ingen kommer under det parlamentariska läget som nu finns, hitta ett samarbete med V. Det är nog tyvärr sant att S och MP förlorade på samarbetet med V. Men det innebär också att det enda parti som verkligen talar för underklassen kommer att isoleras.

Möjligtvis kommer en ny ledning i V att ändra på detta så att V kan komma in i värmen igen.

Sven-Hugo Mattsson

Perspektiv på judendomen

"Förintelsen är vårt liv och vi tänker inte glömma den och låter inte heller någon glömma oss. Vi har lyft förintelsen ur dess historiska sammanhang och förvandlat den till en ursäkt för – och en drivkraft bakom – allting vi gör. Allting jämförs med förintelsen, förminskas av förintelsen, och därför är allting tillåtet – stängsel, belägringar, inringningar, utgångsförbud, ouppklarade dödsskjutningar och att stoppa vatten- och livsmedelstillförsel. Allting är tillåtet, eftersom vi gått igenom förintelsen." *Avraham Burg, Förintelsen är över och vi måste resa oss ur askan*, Daedalus 2010.

Irans judar

"Faktum är att Iran hyser Mellanösterns största judiska befolkningsgrupp efter Israel, cirka 30 000 individer som enligt *Majds* – och min egen – uppfattning lever ett tryggt och harmoniskt liv i den "islamiska gudsstaten". Ett drygt dussin synagogor, flera kosher-restauranger och judiska skolor, ett ganska stort judiskt sjukhus och så vidare. Plus en representant i det iranska parlamentet. Är dess personer troende judar? Ja, de flesta. Är de sionister? Mycket få." Per Jönsson, DN, 19/11: två böcker av *Homan Majd, Irans dubbla ansikte*, Ordfront 2010, och *The Ayatollahs democracy*, W W Norton & Company.

Veckans citat: Kriget mot terror hot mot demokratin

"Usama bin Ladin kan inte hota vår demokrati, som är vårt starkaste försvar mot all politisk terror. Likhet inför lagen är ett starkare vapen än terroristlagar, som är motsatsen. Därför är lagstiftare som Thomas Bodström och deras propagandajournalister farligare för vår demokrati än Usama bin Ladin."

Jan Guillou, AB 21/11

"Kriget mot terror leder till fascism. Antimuslimska stämningar närs av samma källa som antisemitismen i det kristna västerlandet även om islamofobin och antisemitismen inte är identiska. Men precis som en stor del av det humanistiska och samhällsvetenskapliga forskarsamhället sedan andra världskriget ägnat sig åt att undersöka antisemitismens idéer och praktik är det hög tid att forskningen nu intresserar sig för islamofobin."

Helle Klein, AB, 21/11

Färdtjänst – demokratisk styrning eller ”kundval”

Nu är det dags för Lunds kommun att på nytt upphandla färdtjänst. Nuvarande entreprenör, Taxi 020, började köra färdtjänst åt kommunen i oktober 2007. Tiden för avtalet löper ut i september nästa år, men avtalstiden kan förlängas med två år om båda parter är överens.

Tekniska nämnden skulle i förra veckan ta ställning till ett förslag från tjänstemännen om att nyttja möjligheten att förlänga avtalet. Nämnden fattade inget beslut om förlängning utan ville först ha Brukarrådets synpunkter, vilket märkligt nog förvaltningen inte brytt sig om att inhämta innan ärendet kom upp på nämndens bord.

Tredubblat antal klagomål

Färdtjänsten är – och kommer sannolikt att förbli – ett problem för kommunen om ingenting radikalt görs. Entreprenörerna fullgör inte sina åtaganden. Klagomålen på färdtjänst har tredubblats det senaste året. Lång väntan i beställningscentralen och försenade eller rentav uteblivna hämtningar är de vanligaste klagomålsanledningarna, men även klagomål på förarnas uppträdande är relativt frekventa. Exakt hur många brott mot avtalet med kommunen som Taxi 020 har gjort sig skyldig till har nämnden ingen aning om. Och majoriteten vill tydligen inte heller veta det att döma av totalt utebliven reaktion på undertecknads plädering för att nämnden måste skaffa sig en tydlig bild av problemen innan beslut om förlängning tas.

Samma visa

Från företaget och förvaltningen uppges att bristerna beror på att det har funnits för få fordon. (Hur kommunen överhuvudtaget kan välja en entreprenör som har för få fordon är i sig en fråga som säkert kommer att förbli obesvarad från den styrande majoritetens sida). Nu har Taxi 020 ordnat fler fordon så därmed skulle problemen vara ur världen. Men visan om flera fordon och om att det ska bli bättre har sjungits för nämnden under en lång rad av år. Problemen finns kvar, oavsett entreprenör och oavsett antalet fordon.

Taxibranchen monopoliserad

Färdtjänstens problem bottenar ytterst i hur taximarknaden ser ut. Eller rättare sagt: i egentlig mening finns ingen marknad, om man i begreppet marknad också innefattar att det ska finnas åtminstone ett visst mått av konkurrens. Taximarknaden är helt enkelt monopoliserad på färdtjänstsidan. Endast tre företag är tillräckligt stora för att ha någorlunda goda möjligheter att utföra färdtjänst. Det är Taxi Skåne, Taxikurir och Taxi 020. (Det var också endast dessa tre företag som lämnade in anbud vid senaste upphandlingen) Problemet för kommunen är att alla tre ägs av samma kapital, den s k Fågelviksgruppen. (Taxi 020 köptes upp av Fågelviksgruppen strax efter att Lunds kommun antog dem som entreprenör 2007).

Fågelviksgruppen

Detta monopol innebär att det bolag som för tillfället är entreprenör i stort sett kan strunta i att följa avtalet med kommunen. En av flera för vinstnivån goda anledningar att bryta mot avtalet med kommunen är att prioritera mera lönsamma resenärer och låta färdtjänstresenärerna vänta. Visst, det kan bli en och annan krona i vite vid enstaka tillfällen, men det blir säkert ändå billigare för företaget jämfört med att till fullo uppfylla sina förpliktelser mot kommunen. För om det ena Fågelviksföretaget diskvalificerar sig som utförare är kommunen ändå i praktiken hänvisad till att välja ett annat företag i samma ägargrupp.

Kundvalssystem ingen lösning

Vad kan då göras åt denna situation? Borgarnas förslag är ”kundvals”system enligt den modell som förekommer inom hemtjänst. Dvs. kommunen godkänner ett antal taxiföretag som färdtjänstutförare som den färdtjänstresenären sedan har att välja emellan. Ett huvudargument mot s k kundval inom hemtjänsten var och är från de rödgröna att det

utlämnar brukaren till marknadens godtycke och att det är svårt för den hemtjänstberättigade att få (och många gånger också tillgodogöra sig) information om företagen för att kunna göra ett välunderbyggt val. Samma argument gäller givetvis även för färdtjänst. Fast där är det ännu värre: om konkurrensen på hemtjänstmarknaden är begränsad så är den, som ovan framgått, obefintlig inom färdtjänsten. Taxiföretagen behöver inte anstränga sig för att ge god service, de färdtjänstberättigade är ändå i utelämnad till samma ägare, dvs Fågelviksgruppen. Märkligt nog förespråkar Vänsterpartiet också ett kundvalssystem inom färdtjänsten, efter att i årtal kraftigt kritiserat samma system inom hemtjänsten.

Ska regionen få ta över?

Ett sätt för Lunds kommun att skjuta problemen kring färdtjänst ifrån sig är att låta Region Skåne ta ansvaret för den. Det är detta alternativ som nu utreds av Tekniska förvaltningen tillsammans med Skånetrafiken. På så sätt kan kommunen avbörda sig ansvaret, men spåren från andra kommunen som låtit Skånetrafiken ta hand om färdtjänsten är synnerligen avskräckande. Att låta Skånetrafiken ta över är att blankt strunta i färdtjänstresenärernas behov av hög reskvalitet. Och möjligheterna för kommunen att påverka färdtjänstens utformning blir lika med noll.

I nuläget är det också vanskligt att göra en ny upphandling, vilket är alternativet till att förlänga gällande avtal med Taxi 020. Taximonopolet kan sätta i stort sett vilket pris det behagar på färdtjänst. Kommunen har inget val, något av monopolets företag måste väljas.

Egen regi?

Finns då ingen lösning? Om sanningen ska fram: det finns ingen riktigt bra lösning. Men den minst dåliga är nog ändå den som Demokratisk Vänster vill att kommunen närmare ska undersöka: att köra färdtjänst i kommunal regi. Visst, det innebär sannolikt inte helt obetydliga kostnadsökningar för kommunen. Vilket det givetvis också blir med ”kundvalssystem”, där tre eller flera taxibolag i Fågelviksgruppen för skattebetalarnas pengar ska utbilda personal i bemötande och regelverk samt ha varsin fordonsflotta, inklusive dyra specialfordon, anpassade för färdtjänst samt obefintligt ekonomiskt intresse av att samordna resenärernas transporter där så är möjligt.

Den stora skillnaden mellan egen regi och kundvalssystem är kanske inte så mycket kostnadsnivån för kommunen. Men i fallet ”kundval” göder skattebetalarnas pengar taximonopolet och verksamheten står bortom all demokratisk insyn, kontroll och styrning. I egenregivarianten kan verksamheten utformas och styras demokratiskt av politiskt förtroendevalda och brukarna gemensamt.

Ulf Nymark, Demokratisk Vänster

Fotnot: Färdtjänst är en del av kollektivtrafiken. Stadstrafiken och Skånetrafikens bussar och tåg tillhör den *allmänna* kollektivtrafiken, medan färdtjänsten brukar benämnas den *särskilda* kollektivtrafiken. Vid en direkt förfrågan till borgarna i Tekniska nämnden om de ämnade föreslå kundvalssystem inom den allmänna färdtjänsten i Lund, alltså Stadstrafiken. Kommunen skulle då på motsvarande sätt som inom färdtjänsten handla upp stadstrafik från flera bussbolag, som alla kör på samma linjer och samma turlista. Bussresenären skulle på så sätt kunna välja vilket bolag som hon vill resa med. Ur kundvalsanhängarnas synvinkel borde detta system, om det nu är så välsignelsebringande för resenären, i konsekvensens namn också införas i Stadstrafiken. Borgarna uppgav dock att några sådana planer inte fanns. Detta utan att närmare motivera sitt ställningstagande.

Höje å – urbanisering och översvämningar

Snö och nordanvind. Brunt oroligt vatten strömmar över Källby ängar och breder ut sig över stora arealer. Kylan tycks stanna några dagar. Då fryser vattenflödet och ån kan återvända till sin strömfåra. Tills det töar.

Vattennivån varierar mer än tidigare. Gång på gång översvämmas strandängarna, stigarna, gångbroarna och vägarna.

Visst svämmade ån över också förr, när tunga höstregn föll, vid snösmältningen och enstaka sommarskyfall. Men nu räcker ett par millimeters duggregn,

Vattnet fylls av föroreningar. Tidigare var det främst jordbrukets fosfor- och kväveutsläpp. Nu är det smuts från gator och vägar. Föroreningarna, det häftiga flödet och vattnets nivåskillnader skadar fisk, grodor och allt liv.

Tjock och brun rinner ån ut i Öresund. När man står vid fyren i Lomma ser man hur det bruna åvattnet skiljer sig från det genomskinliga havsvattnet. På ömse sidor om den bruna strömmen ligger badplatser.

Vad beror förändringen på?

Det kan inte vara dagvattnet från Lund och Klostergården. Det passerar nämligen till största delen reningsverket och dammarna och är ganska rent när det når ån i närheten av Värpinge.

Nej, orsaken är den snabba urbaniseringen av Sankt Lars och Källby ängar. Mängder av träd och buskar har fällts. Rötterna har dragits upp. Jorden absorberar inte vattnet utan det rinner över markytan eller forsar rakt ner i ån genom ett nytt avloppssystem för dagvatten.

Problemen växer allteftersom nya hus, gator och parkeringsanläggningar anläggs och fler träd fälls.

Det handlar om Källby ängar där Riksbyggen planerar 250 lägenheter med parkeringsplatser mellan husen, PEABs bostäder vid Hunnerups- och Källbyhemmen, HSB:s stora satsning med ett 20-tal flerfamiljshus i Sankt Lars-parkens sydöstra hörn och naturligtvis de vidsträckta parkeringsytorna för hundratals bilar mellan asylbyggnaderna söder om ån.

Vägarna breddas och bron byggs om för den ökande trafiken. Hundratals yrkesverksamma och tusentals elever reser dagligen till och från området.

Urbaniseringen av Sankt Lars kan vi inte längre hejda. Däremot är det möjligt att stoppa Trolleby, Staffanstorps planerade villastad vid Höje å.

Redan nu krävs åtgärder för att motverka skadorna i dalen och längs åns nedre lopp. Också enkla förbättringar kan hjälpa. En jordbrukare som jag mötte vid Flackarpsbron menade, att om man planterade en rad pilar längs ån nedanför Högevallsbadet så skulle stränderna stabiliseras samtidigt som markens förmåga att absorbera vatten ökade. Där växte flera höga pilar för ett par decennier sedan, påminde han.

Gunnar Stensson

Jultomten

Varje år när det vitnar i träden
återkommer den förhatlige gamle mysaren,
barnkammarens Rasputin. Han skakar sitt vaddskägg
och träder storstövlad och med våld in i allas hjärtan.

Harry Martinsson, 1960